

ERVARINGEN
ERVARINGEN
ERVARINGEN
ERVARINGEN
ERVARINGEN

IN DEZE RUBRIEK PUBLICEREN WE TEKSTEN
VAN VON-LEDEN, DIE IETS AANPAKTEN EN
ER SUCCES MEE HADDEN. DE BIJDRAGEN MO-
GEN HOOGSTENS TWEE KWARTOBLADEN LANG
ZIJN.

G E D I C H T E N   S C H R I J V E N   M E T   L E E R L I N G E N

VROEGER VOND MEN HET NORMAAL DAT EEN ONTWIKKELD MENS KON DICHTEN, OF TENMINSTE VERZEN SCHRIJVEN. SEDERT EEN ZEKERE TIJD WORDT HIERAAN IN HET ONDERWIJS GEEN AANDACHT MEER BESTEED EN DE HUISTAAK "SCHRIJF ME TEGEN VOLGENDE MAANDAG EEN SONNET OVER 'NACHTSTILTE'!" IS GELUKKIG VERDWEENEN. AL WIE OOIIT GEPROBEERD HEEFT LEERLINGEN SONNETTEN TE LATEN SCHRIJVEN, WEEET DAT WAT ERUIT VOORTKWAM MEESTAL HOLLE, ROMANTISCHE RIJMEELARIJ WAS.

TOCH IS HET EEN BEETJE DWAAS DAT WE NIET MEER AAN HET SCHRIJVEN VAN GEDICHTEN DOEN. VOLGENS BETROUWBARE CIJFERS ZOU ONGEVEER EEN KWART VAN DE LEERLINGEN IN HET HOGER MIDDELBAAR ONDERWIJS MIN OF MEER REGELMATIG VERZEN SCHRIJVEN! (GA MAAR EVEN NA IN UW EIGEN KLAS, HET KLOPT ONGEVEER). NATUURLIJK MOET AAN DE MEESTE VAN DEZE GEDICHTEN VEELEER EEN THERAPEUTISCHE DAN EEN LITERAIRE WAARDE WORDEN TOEGEKEND. VERGETEN WE ECHTER NIET DAT WIE ZELF GEDICHTEN SCHRIJFT, ANDERMANS GEDICHTEN ("ECHTE GEDICHTEN") BETER BEGRIJPT: ZONDAGSSCHILDERS ZIJN OOK DE FERVENTSTE MUSEUMLOPERS! NOG EEN ANDERE REDEN OM ONS MET HET SCHRIJVEN VAN GEDICHTEN BEZIG TE HOUDEN IS, DAT OEFENING IN HET GEBRUIK VAN EEN ZEER STRENGE, GECONDENSEERDE TAALVORM OP DE TAALBEHEERSING EEN GUNSTIG EFFECT MOET HEBBEN.

WE KIEZEN DUS ALLESZINS EEN ZEER STRENGE EN ZEER BONDIGE DICHTVORM, ZODAT DE LEERLINGEN ZICH NIET KUNNEN LATEN VERLEIDEN TOT OEVERLOOS GE-O EN GE-ACH.

1) DE LIMERICK.

DE LIMERICK IS EEN DICHTVORM DIE VOORAL VOOR HUMOR WORDT GEBRUIKT, VOLGENS C. BUDDINGH' (LEXICON DER POËZIE) "BESTAANDE UIT TWEE REGELS MET DRIE BEKLEMTTOONDE LETTERGREPEN EN OPNIEUW ÉÉN REGEL MET DRIE BEKLEMTTOONDE LETTERGREPEN; HET RIJMSHEMA IS A A B B A". VERMELDEN WE OOK DAT DE EERSTE REGEL EEN PLAATSNAAM MOET BEVATTEN. IK BESTEEDDE HET EERSTE KWARTIER VAN EEN LES IN EEN 3° LG AAN HET ONTDEKKEN VAN DEZE REGEL AAN DE HAND VAN EEN PAAR VOORBEELDEN. DAARNA GINGEN DE LEERLINGEN INDIVIDUEEL AAN HET WERK OM ZELF LIMERICKS TE MAKEN. HET LAATSTE KWARTIER WERD BESTEED AAN HET VOORLEZEN EN HET GEZAMENLIJK BESPREKEN EN BIJVIJLEN VAN DE PRODUCTIE.

ENKELE STAALTJES:

ER WAS EENS EEN JUFFROUW UIT LOENEN,
DIE HIELD TOCH ZO HEEL VEEL VAN ... BOENEN!
IK ZIE DAT JE LACHT,
JE HAD ZOENEN VERWACHT.
HOU JIJ OOK ZOVEEL VAN ... MELOENEN?

DE KONING VERBLIJFT NU TE LAKEN,
HIJ VERDIEPT ER ZICH IN ZIJN TAKEN;
EDDY GAF HEM EEN FIETS,
WEL HELEMAAL VOOR NIETS,
OM ZIJN SPIERTJES WAT LOSSERTE TE MAKEN.

ENFIN, OM TE BESLUITEN MET EEN TYPISCHE OPSTELZIN: "TEVREDEN GINGEN WE ALLEN TERUG NAAR HUIS."¹¹

2) DE HAIKOE.

IN DE 2° LG GEEF IK JAARLIJKS EENS ALS HUISTAAK HET SCHRIJVEN VAN DRIE HAIKOES. VOLGENS BUDDINGH' IS EEN HAIKOE EEN "JAPANS GEDICHTJE BESTAANDE UIT ZEVENTIEN LETTERGREPEN, ONDERVERDEELD IN DRIE REGELS VAN RESP. VIJF, ZEVEN EN WEER VIJF LETTERGREPEN". IK LEES IN DE KLAS ENKELE VOORBEELDEN VOOR, VERTAALD UIT HET JAPANS (BV. UIT AVENUE, MEI '69, P. 176-177), ORIGINEEL NEDERLANDSE, BV. VAN BART MESOTTEN (UIT

"DAG HAIKOE",UITG.COLIBRANT) OF VAN LEERLINGEN VAN DE VORIGE JAREN.WE PRATEN NOG WAT OVER HAIKOES EN JAPANESE ZIN VOOR EENVOUD EN SPREKEN EEN ZEER RUIM THEMA AF, BV."LICHT" OF "WATER".NADERHAND VUL IK EEN STENCIL MET DE BESTE HAIKOES EN DAAR- OVER WORDT DAN IN DE KLAS NOG EEN ZEER GEANIMEERDE BESPREKING GEHOUDEN. ENKELE RESULTATEN:

MORGENBREM BLOEIT OP:
IK LAAT MIJN LETTERS LOPEN
EN ONTROL DE ZON.

ALS DIEPZEEVISSEN
NAAR HET HELLE OPPERVLAKE
WAAR HET ECHT WARM IS.

'T LICHT ZICH WENTELEND
ZWEMT IN WATER VAN DE BEEK
MET VISSSEN SPELEND.

EEN BRUGSE MONNIK
HAD EEN VERLICHT GEEST EN
'S NACHTS LAST VAN MUGGEN.

WIE ZEGT DAAR DAT IK HIER ALLEEN DE ALLERBÊSTE HEB AFGEDRUKT? HIJ HEEFT NAMELIJK GELIJK! MAAR ER WAS ECHT KEUZE TE OVER EN ALLE LEERLINGEN HEBBEN ER MET PLEZIER AAN GEWERKT.

VERMELD IK TOT SLOT NOG EVEN DAT EEN VAN MIJN VRIENDEN MET ZIJN LEERLINGEN CONCRETE POËZIE MAAKT EN MET EEN 1° WB EEN DICHTBUNDEL HEEFT UITGEGEVEN. "POËZIE IS KINDERSPEL",ZEGT LUCEBERT IN EEN OVERIGENS TRAGISCH GEDICHT.

ROGER ROGER
ST.-RITACOLLEGE KONTICH

INHAKEND: AANLOOP IN LAGERE KLASSEN

IN DE LAGERE EN MIDDELBARE SCHOOL KUNNEN DERGELIJKE OEFENINGEN IN GECONCENTREERD SCHRIJVEN MET GEMAK (EN SUCCES!) INGELAST WORDEN.HIER ENKELE ERVARINGEN MET LEERLINGEN VAN TWAALF JAAR.

1) TWEEREDELIGE VERZEN.

HIER IS DE OPDRACHT OGENSCHIJNLIJK ZEER EENVOUDIG,ALS HET WARE EEN INVULOEFENING. OP HET BORD KOMT: GEEN ... ZONDER ... ,

GEEN ... ZONDER ....!

DAARNA EEN EN ANDER OVER RIJLENDE WOORDEN (KOE EN ROE,OEHOE,TOE... RIJLEN; TON EN TOL NIËT).VERVOLGENS DE OPDRACHT FORMULEREN: DE WOORDEN 2 EN 4 MOETEN RIJLEN, 1 EN 3 NIET.

WAT ONTSTAAT ER DAN? EEN BONTE REEKS VERZEN,VAN DE GEKSTE TOT DE FIJNZINNIGSTE COMBINATIES (UITSTEKEND MATERIAAL VOOR EEN AANSLUITEND GROEPSPREK,WAARIN CENTRAAL STAAT: "HOE BEOORDELEN WE DEZE VERZEN NU? NAAR HUN INHOUDELIJKE WAAKHEID? NAAR HUN SPITSVONDIGHEID?) *Is beoordelen niet nodig? Wiekt vragen, niet beoordelen*
En observeren!!!

ENKELE VOORBEELDEN:

GEEN KIP ZONDER PLUIM,
GEEN GOLF ZONDER SCHUIM!

GEEN ROOK ZONDER VUUR,
GEEN AUTO ZONDER STUUR!

GEEN I ZONDER 2,
GEEN A ZONDER B!

2) SPREKENDE DIEREN.

LAAT DE LEERLINGEN RIJLENDE DIERNAMEN ZOEKEN,IN PAREN.LAAT HEN NU EEN SITUATIE BEDENKEN,WAARIN DEZE DIEREN AANHET WOORD MOETEN KOMEN,SPREKEND TOT ELKAAR OF TOT IEMAND ANDERS.WAT ZEGGEN ZE DAN?

WAT HEB JIJ OP JE KOP? LOEIDE DE KOE.

WAT HANGT DAAR ONDER JE BUIK? KRASTE DE KAKETOE.

EN NOG WAT INGEWIKKELDER: ZOEK EEN WOORD DAT RIJMT MET EEN DIERNAAM.HET WOORD IS HET LAATSTE WOORD UIT EEN ZINNETJE,GEZEGD DOOR HET DIER.BIJVOORBEELD WAT EN KAT, GEZOND EN HOND.OF MEEUW EN LEEUW,STIER EN GIER.

GEEF MIJ OOK EENS WAT,

MIAUWDE EEN KLEINE KAT.

VOOR JOU IS DAT NIET GEZOND,

BLAFTE EEN VEEL TE DIKKE HOND.

DAG MEVROUW DE MEEUW,

ZEI EEN HEEL DOMME LEEUW.

GOEIEMORGEN,MENEER DE STIER,

ANTWOORDDE SPOTTEND DE GIER.

HERMAN VAN CAUWENBERGHE,R.M.S.OOSTAKKER

-VIER-